

TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 1

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Tidlig gødsning vintersæd
- Vinterraps
- Jordprøver
- Dræning
- Udbringning af gylle
- **REGLER OG TILSKUD**
- Omsåning – mangel på udsæd

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Henrik Otto Clement

I skrivende stund skinner solen fra en delvis skyfri himmel, og det ses tydeligt på lyset, at foråret er på vej. Vintersæden er udfordret mange steder, men der er begyndende tegn på vækst i mange afgrøder, hvor der nu ses nye hvide rødder. Det til trods for at vinteren har været til tider streng og meget nedbørsrig.

Tidlig gødsning vintersæd

Under normale forhold, vil en gødsning omkring 10. marts være en tidlig gødsning og passende tidlig til at starte afgrøden op. Tidligere behandling må være under særlige omstændigheder og med mindst mulig mængde.

Ved tidlig gødsning er der altid en større risiko for udvaskning.

Vinterraps, vinterrug og frøgræs er de afgrøder der tidligst har behov for gødning, derefter er det vinterbyg og til sidst vinterhvede.

Vinterraps

Vinterrapsen er så småt ved at gro derude. Det er en god ide at gå en tur ud i marken, for at se hvordan status er. Er der planter nok, er de kraftige nok og er de sunde? Det er bare nogle af de spørgsmål, man kan stille.

Er der brugt Kerb i vinterrapsen, er det meget vigtigt at overveje, hvilke muligheder der er for omsåning, hvis det skulle være aktuelt. Der kan kun etableres følgende afgrøder, vel at mærke efter en god pløjning: Vårraps, Ærter, Majs og Kartofler. Er der brugt Belkar i efteråret, kan der heller ikke sås ærter.

Vinterraps er den afgrøder, der bedst kan kompensere for manglende planter, når bare der er ca. 15 sunde planter pr. m², er der gode muligheder for en fornuftig avl i forhold til omsåning.

Kålbrot er en af de skadegørere vi ser oftere og i større grad. Se billede 1. En anden skadegører der også viser sin skade her i det tidlige forår, er laver efter rapsjordloppen. Se billede 2. Fund af en enkelt larve, udelukker ikke at planten kan yde normalt.

Billede 1 Kålbrot – fortykkede rødder. Foto 6. feb. 24, Per Skodborg Nielsen, SAGRO

Billede 2 Rapsjordloppens laver – Snit gennem stængel fra vækstpunkt og opefter. Foto 6. feb. 24, Per Skodborg Nielsen, SAGRO

Jordprøver

Har du et ønske om at få udtaget jordprøver her i foråret, skal vi gerne have din bestilling nu. Det går ret godt med at få udtaget, trods de vanskelige vejrforhold, så kom frisk. Laboratorierne følger pt ret godt med.

Dræning

Ideelt set, bør reparation og eftersyn af dræn ske på tør jord og skal derfor helst vente til efter høst. Er der akutte problemer kan en spuling af drænene hjælpe mange steder. Men netop nu er det meget synligt, hvor i markerne, der er problemer med drænene. For at huske drænproblemerkernes placering, kan du lave notater på dit markkort eller hotspots i FarmTracking, så du lettere kan genfinde stederne efter høsten.

Ved dræning skal man forvente, at der kommer en omkostning på op til 25.000, - kr. pr. ha. Er der tillige manglende aftræk i grøfter, bække og åer, bør de berørte lodsejere gå sammen om at løse problemet f.eks. ved at danne vandløbslaug. Samlet står man lang bedre over for kommunen, som jo desværre ofte er den der i sidste ende ikke opfylder sine forpligtelser til vedligehold/oprensning.

Har du en mark, der ligger i brak, er det ikke tilladt at dræne.

Udbringning af gylle

Ved tidlig udbringning af gylle, februar og marts, er det væsentligt at tilsætte nitrifikationshæmmere for at reducere risiko for udvaskning af næringsstoffer. Der kan være mindre effekt af nitrifikationshæmmere ved jordtemperaturer under 10 °C. Læs mere om regler for udbringning generelt i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 1 2023**.

REGLER OG TILSKUD

Omsåning – mangel på udsæd

Det største problem ved omsåning bliver nok at finde udsæd sådan helt generelt. Havre er helt udsolgt lyder det til, men der skulle være vårbyg, ellers skal man ud i et alternativ.

Det næste er de tilfælde hvor den del af marken der sås om, er over 0,3 ha. da det medfører, at der skal ændres i markplanen med opdeling af mark osv. Kommer der en anden afgrøde i marken, kunne det f.eks. være vårbyg, som der også var i de 2 foregående år, hvilket så betyder at der ikke kan være vårbyg i marken i 2025, da det ville være 4. år i træk med vårbyg.

En måde at undgå omsåning kunne være at etablere en småbiotop i pletten. Her skal man overveje nøje om småbiotopen skal tælle til grundbetaling alene eller om den også skal tælle under en af bio-ordningerne. Vi anbefaler kun at gå efter grundbetaling, da det giver færrest udfordringer. Hvis småbiotopen kommer under en bioordning, kan der f.eks. ikke etableres vintersæd til 2025.